

Posudek školitele na diplomovou práci Evy Fedurcové: Zobrazenie tela a telesnosti v prózach Leopolda Laholy

Diplomantka si jako téma své diplomové práce zvolila poetologické principy zobrazení těla a tělesnosti v prózách Leopolda Laholy a v širším středoevropském kontextu i v prózách dalších autorů (Arnošta Lustiga, Henryka Grynberga, Imreho Kertésze). Výběr próz byl podmíněn několika faktory. Spisovatele spojuje autobiografická zkušenost z internace v koncentračním táboře, společné je i zobrazované téma pronásledování Židů během druhé světové války a způsob zprostředkování vyprávěného, většinou z pohledu dětského subjektu (výjimkou jsou prózy Leopolda Laholy, kde dětský subjekt absentuje).

V rozsáhlé úvodní kapitole, kterou můžeme považovat za metodologický vstup do textu, autorka usiluje o velmi detailní usouvztažení jednotlivých pohledů na zobrazování těla a projevů tělesnosti v literární tradici. Dospívá potom k náhledu filosofickému, teologickému a pro vznik diplomové práce asi nejpřínosnějšímu kulturně-antropologickému hledisku. V naposledy zmiňovaném autorka pracuje s Bachtinovými studiemi a zejména s jeho pojmem karnevalizace. Právě v této části autorka prokázala schopnost soustředit se pouze na poznatky relevantní pro následnou interpretaci textu. Jen škoda, že se místy příliš spoléhá na závěry sekundární literatury a nepokouší se formulovat závěry sama. Zejména když je zřejmé, že v interpretačních kapitolách přistupuje k textům inspirativně, s vědomím postupného, ale neustálého zpřesňování výrazu. Nespokojuje se s pouhým konstatováním a převzetím, ale osvětluje jednotlivé literárněvědné termíny, o které se při interpretaci opírá.

Koncept dané diplomové práce vychází z paradigmatického sledování variant zobrazeného těla a tělesnosti v mnoha (především) krátkých prozaických útvarech. Takový přístup vyžaduje velkou soustředěnost a smysl pro simultánní uvažování. Ačkoli autorka cíleně odsouvá do pozadí vše, co by ji odvádělo od zvoleného úhlu pohledu těla a tělesnosti, přesto vzniká konkrétní příběh interpretace, v kterém se osvětlují Laholovy prózy jako celek. I zdánlivě rozsáhlé a od tématu odpoutávající části (např.) o libertinech (v kapitole 3.2 Telo jako nástroj) nacházejí nakonec své konkrétní uplatnění při interpretaci vazeb mezi fašismem a sadismem v Laholově tvorbě. Také v dalších interpretačních přístupech k textům A. Lustiga, H. Grynberga a I. Kertésze dokázala autorka udržet zvolený úhel pohledu. Snad jen by si zasloužila tato kontextová část větší proporční vyváženost.

Předložená diplomová práce splňuje veškeré předpoklady pro úspěšné obhájení. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

PhDr. Jana Pátková, Ph.D.